

देवनागरी विज्ञान

DEVANĀGARĪ VIJÑĀNA

door

ĀTMA MUNI

Haṭha-, Rājā- en Gītācārya

PREMAIVA SATYAM
WAARHEID IS LIEFDE

**ŚRĪ YOGEŚWARĀNANDA
YOGA MAHĀVIDYĀLAYA**

Vereniging zonder winstgevend doel

**Yoga-Academie
Mechelen**

Derde herziene oplage - maart 1998

I: WAT IS DEVANĀGARĪ ?

Sanskriet (**Samskṛta**), de klassieke taal van India, wordt weergegeven in het **Devanāgarī-schrift**, ook kortweg **Nāgarī** genoemd.

Dit schrift heeft zich mogelijk ontwikkeld uit het **Brahmī**-schrift, dat zou afgeleid zijn van het **Aramese** alfabet, al zijn er op dit ogenblik tendensen om de rollen om te keren.

Samskṛta = **Gepolijst**
Devanāgarī = **Deva of God en Nāgarī of stads-geboorte, behorende tot een stad, of vrij vertaald : stad of woonplaats van de goden.**

Deze betekenis heeft te maken met de **esoterische leer** dat elke letter een **uitdrukking of vorm** is van een **bewustzijn** en de daarin vervatte **kracht**. Letters zijn immers de conventionele symbolen waarmee we de 'vibratie' weergeven van de gesproken klanken die op hun beurt de conventionele geluidsvibratie vertegenwoordigen waarmee we ideeën of gedachten vertolken. Deze laatste zijn niet meer dan de causale uitdrukking van een bewustzijn.

De uiteindelijke ontwikkeling van dit specifieke alfabet berust op de ervaring en kennis van de **ṛṣi's** (rishi's) die de mantra's (**bīja**-mantra's of zaadmantra's) waarnamen en deze omzetten in deze letters die er de 'grove vorm' of **Sthula rūpa** van zijn. Op die manier is elke letter ook de uitdrukking van een bewustzijn of **Devata** (godheid) en de daarmee verbonden **Śakti** of energie...

Vandaar dus: **verblijfplaats van de goden!**

Deze schriftvorm wordt, mits enkele aanpassingen, vandaag ook nog gebruikt voor enkele moderne talen : **Hindī** en **Nepālī**.

Verder zijn alle andere schriftvormen in India (en dat zijn er veel!), directe familie, omdat ze samen met het Devanāgarī zijn geëvolueerd uit het oudere **Brāhmī**-schrift, dat bijvoorbeeld gebruikt werd ten tijde van **Keizer Aśoka** (3de eeuw vóór Chr.).

II : ALFABETISCH- OF LETTERGREEPSCHRIFT ?

Het Devanāgarī-schrift is een **alfabetisch schrift** zoals het onze, met echter **één afwijkende karaktertrek** : elke **medeklinker** wordt normaal voorgesteld met de **begeleidende** (= de meest voorkomende!) **klinker “a”**. Ondanks deze bijzonderheid kunnen we toch niet spreken van een lettergreepschrift

Om de andere klinkers weer te geven, samen met dezelfde medeklinker, wordt gebruik gemaakt van specifieke **klinkertekens**. Als **zelfstandige letters** echter hebben de klinkers een **eigen lettervorm**.

De meeste letters hebben naast het eigen karakteristieke element nog een **verticale** en **horizontale** lijn. (bijvoorbeeld. \bar{t} = **ta**). Aan de horizontale (was)lijn hangt de letter als het ware. De verticale lijn zullen we gemakshalve de **“a”-stam** noemen.

Tot slot kunnen we nog stellen dat er in het **Devanāgarī alfabet** ± **50 letters** voorkomen.

Daarin ontbreken dan verschillende letters (en klanken!) die voorkomen in onze taal. Anderzijds bevat dit alfabet verschillende letters en klanken die ontbreken bij ons.

III : DE UITSPRAAK

Al zullen we enige aandacht besteden aan de uitspraak of de juiste **verklanking**, toch gaat onze voornaamste aandacht hier naar het **kunnen lezen** in de eerste plaats en naar het **kunnen schrijven** in de tweede plaats.

Alhoewel er uit het verleden voldoende gegevens overgeleverd zijn om een goede uitspraak toe te laten, toch is de **juiste uitspraak** voor de specialisten een onderwerp van discussie.

Voor de *niet-Indische* specialisten is er het concrete probleem van de juiste verklanking van klinkers en medeklinkers, die niet in hun eigen taal thuishoren. Voor de *Indische* specialisten is het meer de kwestie van **hoe** de exacte verklanking is. Dit is dikwijls afhankelijk van de streek van afkomst en/of van de gevolgde school of traditie. Zo wordt de klinker “r” in ‘t noorden van India uitgesproken als “ri”, met heldere “i” of met doffe “i” (vandaar **Rig Veda** voor **Rg Veda**). In ‘t zuiden wordt het uitgesproken als “ru” met heldere “u” zoals in ‘t Nederlands.

(Zie bijlage I : uitspraak bij benadering)

IV : DE TRANSCRIPTIE

Om het probleem van het Devanāgarī-schrift te vermijden, wordt dikwijls gebruik gemaakt van een **transcriptie of transliteratie** (omzetting in ons schrift!). Wanneer de omzetting aangepast wordt aan de eigen taal, verliest enerzijds het schrift zijn universeel karakter en anderzijds geeft dit aanleiding tot heel wat onduidelijkheden, foutieve uitspraak en vooral de onmogelijkheid om deze woorden terug *correct om te zetten* (Goeroe, Aatman, Maayaa, Ieshwara, Sjiva, enz.).

Daarvoor heeft men een **internationaal gestandaardiseerde vorm van transcriptie** uitgewerkt, die de gebrekkigheden uit de weg moet ruimen en die toepasbaar is voor alle talen.

Wij houden ons daarom zoveel mogelijk aan deze internationale standaard.

V : HET ALFABET EN DE SCHRIJFWIJZE

I. DE KLINKERS

Deze zijn **16** in getal.
Het zijn :

1	2	3	4	5	6	7	8
a	ā	i	ī	u	ū	r	r̄
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ
9	10	11	12	13	14	15	16
l	l̄	e	ai	o	au	h	m
ल	लृ	ए	ऐ	ओ	औ	:	(अं)

1. Klinkers worden afzonderlijk (met eigen letterteken) geschreven in volgende gevallen :

- Aan het **begin** van een **afzonderlijk woord** (in woordenboek!).
- Aan het **begin** van een **zin**.
- Als de klinker voorafgegaan wordt door een andere klinker (zeer zelden, vb. हुआ).

2. Klinkers verliezen hun vorm en worden vervangen door **klinkertekens**, wanneer ze **gecombineerd** worden **met een medeklinker**.

II. DE KLINKERTEKENS

De **medeklinkers** zijn standaard altijd vergezeld van de klinker “a”. Om medeklinkers weer te geven in combinatie met **andere klinkers**, wordt gebruik gemaakt van een aantal **klinkertekens** die toegevoegd worden aan het karakter van de medeklinker en die aanduiden dat de begeleidende “a” vervangen wordt door de klinker waarvoor het toegevoegde teken representatief is.

- De “ā”, “Ā” (lange “a”-klank) wordt voorgesteld door toevoeging van een **extra verticaal streepje** (l̄) (een extra “a”-stam) **achter** de medeklinker.

Vb. ya = य, yā = या, ra = र, rā = रा, bha = भ, bhā = भा

- b. De “i”, “I” (korte “i”-klank) wordt voorgesteld door toevoeging van een **extra verticaal streepje vóór** de medeklinker. Dit wordt er vervolgens door een **boogje** mee verbonden (**ि**).

Vb. va = व, vi = वि, ma = म, mi = मि, ta = त, ti = ति

- c. De “ī”, “Ī” (lange “i”-klank) wordt voorgesteld door toevoeging van een **extra verticaal streepje achter** de medeklinker. Ook dit wordt met een **boogje** verbonden met de medeklinker (**ी**).

Vb. ja = ज, jī = जी, pa = प, pī = पी, la = ल, lī = ली

- d. De “e”, “E” (altijd lange “e”-klank!) wordt voorgesteld door toevoeging van een **schuin streepje naar links** (**े**) boven op de medeklinker.

Vb. ka = क, ke = के, da = द, de = दे, sa = स, se = से

- e. De “ai” (tweeklank van half-lange “a” met “i” - als “aj”) wordt voorgesteld door toevoeging van een **dubbel schuin streepje naar links** (**ै**) boven op de medeklinker.

Vb. ra = र, rai = रै, pha = फ, phai = फै, ba = ब, bai = बै

- f. De “o”, “O” (altijd lange “o”-klank) wordt voorgesteld door een **extra verticale streep achter de medeklinker**, met daarboven op een **schuin streepje naar links**. Dus hetzelfde als voor de “e”, maar nu boven op de **extra verticale streep i.p.v. op de medeklinker!** (**ो**).

Vb. na = न, no = नो, ha = ह, ho = हो, ga = ग, go = गो

- g. De “au” (zoals de Nederlandse tweeklank) wordt voorgesteld door een **dubbel schuin streepje naar links, bovenop een extra verticale streep achter de medeklinker** ($\overset{\text{a}}{\text{a}}$).

Vb. ca = च , cau = चौ, na = ण, nau = णौ, sa = श, sau = शौ

- h. De “u”, “U” (korte “oe”-klank) wordt voorgesteld door een **krul naar links, met opening naar boven, onder de medeklinker** ($\underset{\text{u}}{\text{u}}$).

Vb. sa = स, su = सु, gha = घ, ghu = घु, kha = ख, khu = खु

Uitzondering : ru = रु, (of रु in Hindī)

- i. De “ū”, “U” (lange “oe”-klank) wordt voorgesteld door een **krul naar rechts, met opening naar beneden, onder de medeklinker** ($\underset{\text{u}}{\text{u}}$).

Vb. na = न, nū = नू, da = द, dū = दू, dha = ध, dhū = धू

Uitzondering: rū = रू, (of रू in Hindī)

- j. De “r”, “R” (speciale klinker: ri of ru) wordt voorgesteld door een klein lettertje “c” (of een klein krulletje met opening naar rechts) **onder aan de medeklinker** ($\underset{\text{c}}{\text{r}}$).

Vb. ka = क, kr = कृ, ma = म, mr = मृ, da = द, dr = दृ

Vb. क = KA (Voor volledig overzicht zie bijvoegsel : III).

KĀ	KI	KĪ	KU	KŪ	KE	KAI	KO	KAU
का	कि	की	कु	कू	के	कै	को	कौ

III. DE MEDEKLINKERS

Deze zijn 33 in getal (of 34 met toevoeging van क्ष = KSA).

Alle medeklinkers **zijn** dus in hun normale voorstelling **altijd vergezeld** van de **korte klinker “a”**, waarvan de klank ligt tussen onze “a” in “kat” en de “u” in het Engels “but”.

Om de “a” te vervangen door een andere klinker gebruiken we klinkertekens. (zie hierboven).

De medeklinkers worden als volgt geordend:

NAAM	LETTERTEKENS					HINDI-NAAM
5 keelklanken of gutturalen	KA	KHA	GA	GHA	NA	= KA-VARGA
	क	ख	ग	घ	ङ	
5 verhemelteklanken of palatalen	CA	CHA	JA	JHA	ÑA	= CA-VARGA
	च	छ	ज	झ	ञ	
5 retroflexklanken of cerebralen	TA	THA	DA	DHA	NA	= TA-VARGA
	ट	ठ	ड	ढ	ण	
5 tandklanken of dentalen	TA	THA	DA	DHA	NA	= TA-VARGA
	त	थ	द	ध	न	
5 lipklanken of labialen	PA	PHA	BA	BHA	MA	= PA-VARGA
	प	फ	ब	भ	म	
4 halfklinkers	YA	RA	LA	VA		= ANTHASTA
	य	र	ल	व		

3 sisklanken of sibilanten	ŚA	ṢA	SA		
	श	ष	स		
1 aspiraata	HA				
	ह				
50 ^{ste} Letter	KṢA				
	क्ष				

BEMERKING : Om in het moderne Hindī sommige leenwoorden weer te kunnen geven heeft men een aantal nieuwe lettertekens ingevoerd, waarvan een vijftal zeer frequent voorkomen :

ZA	FA	R(d) (zoals Engels 'worry')	R(d)H (worry + h)	CHA (lachen)
ज	फ	ड़	ढ़	ख

(zie bijlage I : uitspraak bij benadering)

IV. DE ANUSVĀRA

Dit is een stip die geplaatst wordt boven de letter. Hij stelt de nasalering van de klinker voor. In de transcriptie wordt hij voorgesteld als "ṁ".

Vb. Samskr̥ta amṛtam Om (aum)
 संस्कृत अमृतं ओं

In Saṃskṛta soms, in Hindī normaal, wordt de anusvāra ondersteund door een boogje of halve maantje - ook candrabindu genoemd - (◌̣) als hij alleen staat (zonder klinkertekens).

Vb. tom taṃ
 तो तँ of तं

V. VISARGA

Deze wordt voorgesteld met 2 (twee) punten boven elkaar, achter de letter.

In de transcriptie wordt het voorgesteld als “h” op ‘t einde van een woord (dus zoals “pech”), maar dan heel fijn, en normaal gevolgd door een zwakke herhaling van de klinker.

Vb. lokah(a) = लोकः

ONTHOUD : “r” en “ṛ”, “l” en “ḷ” zijn klinkers.
dh, bh, ph, enz. worden beschouwd als enkelvoudige medeklinkers
en niet als twee afzonderlijke medeklinkers.

VI. DE LEESTEKENS

Het was de gewoonte om manuscripten doorlopend te schrijven, zonder enige aanduiding of spatie voor paragrafen of hoofdstukken... Een nieuwe lijn was absoluut niet nodig!

De enige leestekens zijn:

- de enkele verticale streep (de *danḍa*) - “ | ” - en de dubbele verticale streep - “ || ”. Hun bedoeling was het aanduiden van de halfweg positie (enkele) en de eindpositie (dubbele) in een vers of stanza. In prozateksten werden ze gebruikt om het einde van een zin (enkele) of van een paragraaf (dubbele) aan te duiden.
- een klein cirkeltje - “ ° ” - boven aan de lijn duidt op een afkorting.

Vb. āghātaḥ, āghātam āghātena - āghātaḥ, -tam -tena =
आघातः °तम् °तेन

- De avagraha (scheiding) - ऽ - duidt nu nog slechts de verdwijning van een korte “a” aan

Vb. So (a)vagrahaḥ = सो ऽवग्रहः

VII. DE CIJFERS

Zoals iedereen kan weten danken wij het tientallig stelsel, de cijfers van 1 tot en met 9 en bovenal het cijfer 0 (nul) aan India. Omdat dit gebeurde *via de Arabieren* noemen wij onze cijfers (*verkeerdelijk*) Arabische cijfers...

Zelfs na zo'n lange periode kunnen we sommige van onze cijfervormen nog herkennen in de weergave van de cijfers in het devanāgarī.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
१	२	३	४	५	६	७	८	९	०

Vb. 1984 = १९८४ 1066 = १०६६ 1997 = १९९७

Indien men *achter een woord het cijfer 2 aantreft* betekent dit dat het woord herhaald moet worden (zoals bij ons “bis”).

Vb. अहो२ = aho aho = “ach, ach!”

VI: GECOMBINEERDE MEDEKLINKERS

Om alleen een medeklinker te schrijven, zonder klinker, gebruikt men een teken (virāma genoemd), onderaan de letter geplaatst.

Dit gebeurt normaal alleen op ‘t einde van een woord (alleenstaand) of op ‘t einde van een zin.

Vb. Jan = यन् Adhigam = अधिगम्

Wanneer in het moderne Hindī, midden in een woord klinkerloze medeklinkers moeten geschreven worden, maakt men eveneens gebruik van dit teken.

Vb. bhakti = भक्ति ātman = आत्मन्

In de klassieke Sanskrietteksten echter, worden de karakteristieke elementen van twee of meer medeklinkers samengevoegd tot één teken.

Vb. bhakti = भक्ति ātman = आत्मन्
buddhi = बुद्धि dvāram = द्वारं

VII : ALGEMENE EN BIJZONDERE REGELS VOOR COMBINATIES

1. DE EERSTE LETTER HEEFT EEN "A"-STAM

De "a"-stam (verticale strook) van de eerste letter wordt weggelaten.
Het karakteristieke element wordt tegen de volgende letter geplaatst.
Men noemt dit : HORIZONTALE samenvoeging.

Vb. utpat = उत्पत् Kṛṣṇa = कृष्ण

2. DE EERSTE LETTER HEEFT GEEN "A"-STAM

Als de eerste letter geen "a"-stam heeft, of wanneer de "a"-stam moeilijk kan verwijderd worden, of wanneer er geen goed aanhechtingspunt is, worden de letters verticaal samengevoegd, de eerste bovenaan. In dit geval worden de karakteristieke elementen verkleind weergegeven voor het behoud van de schriftspiegel.

Men noemt dit : VERTICALE samenvoeging.

Vb. aṅgaṃ = अङ्गं d + ga = द्ग
 ṣ + ṭha = ष्ट d + ya = द्य

3. SPECIALE GEVALLEN

A : क en फ (ka en pha) als eerste letter.

Vb. k + ta = क् + त = क्त (de "krul" valt weg !)

ph + da = फ् + द = फद (de "krul" valt weg !)

B : t + ta = tta

त् त त्त

k + ta = kta

क् त क्त

C : ś + va = śva

ञ

श् + व = ष्व

ś + ca = śca

ञ

श् + च = ष्व

ś + u = śu

ञ

श् + उ = शु

4. DE LETTER "य" (YA)

De letter "य" (ya) als tweede medeklinker wordt nooit onderaan geschreven, maar vervangen door de open vorm.

Vb. k + ya = kya

d + ya = dya

h + ya = hya

क् + य = क्य

द् + य = द्य

ह + य = ह्य

5. HET GEBRUIK VAN DE LETTER "R"

a. De letter "r" in combinatie met "u" of "ū"

Vb. ru = रू

rū = रू

b. De letter “r” als eerste lid van een samenstelling

De letter “r” wordt voorgesteld door een rechtsdraaiende krul bovenop de letter geplaatst waaraan ze vooraf gaat.

Vb. Dha + r + ma = ध + र् + म = धर्म

- Dus de krul (= r) wordt vóór de letter gelezen!

c. De letter “r” als tweede lid van een samenstelling met “a”-stam

De letter “r” wordt voorgesteld door een schuin streepje links, onderaan de “a”-stam.

Vb. p + ra = pra - प् + र = प्र

t + ra = tra - त् + र = त्र of त्र

Bhra (भ्र), bra (ब्र), lra (ल्र), sra (स्र), gra (ग्र)

d. De letter “r” als tweede lid van een samenstelling met buikletter

De letter “r” wordt voorgesteld door een gelijkbenig hoekje onderaan de buik of een ongelijkbenig met een langer linker beentje.

Vb. ch + ra = chra - छ + र = छ्र

khra (ख्र), dhra (द्व्र)

e. De “r” als tweede lid van een samenstelling, maar zonder “a”

De letter “r” wordt voorgesteld samen met het virāma-teken (weglaten van de klinker!) als een ongelijkbenig hoekje; het linker beentje (= r) is korter dan het rechterbeentje (= virāma).

Vb. chr (छ्र), pr (प्र्र), dr (द्व्र), lr (ल्र्र), sr (स्र्र), gr (ग्र्र), enz.

f. Sommige letters veranderen in samenstellingen met “r”

De letter KA : kra क्रा wordt क, kr = क्र

De letter TA : tra त्रा wordt त्र, tr = त्र

De letter ŚA : śra श्रा wordt श्र, śr = श्र

f. Een losse “r” tussen twee medeklinkers

De “r” wordt los tussen de medeklinkers geplaatst, onderaan, als een gelijkbenig hoekje.

Vb. Lrda = ल्रद

g. Vergeet niet de schrijfwijze van de klinker “r”

De “r” wordt voorgesteld door een klein lettertje “c” onderaan de “a”-stam of onderaan de buik van de letter.

Vb. kr कृ, dr दृ

6. DUBBELE MEDEKLINKERS

- De dubbele medeklinker wordt langer aangehouden bij de uitspraak
- Dubbele medeklinkers met “h” (vb. Bha, dha, enz.): de eerste wordt in niet-geaspireerde vorm weergegeven.

Vb. g + g = gg = ग + ग = रग

gh + gh = ggh = घ + घ = रघ

(dus niet ghgh!)

7. NOG ENKELE UITZONDERLIJKE COMBINATIES

- a. k + ṣa = kṣa = क् + ष = क्ष (50ste letter!)
- b. j + ña = jña = ज् + ञ = ज्ञ
(lees: gnya, ook gya of dnya)

Jñāna Yoga = ज्ञान योग (lees: gnyāna yoga of gyāna yoga)

VIII : HET ACCENT

A: Zoals in Latijn en Grieks bestaan Samskr̥ta-verzen uit **lange** en **korte lettergrepen** die regelmatig gerangschikt zijn. Dit is verschillend van moderne Europese talen zoals het Nederlands in die zin dat dit bij ons berust op de regelmatige plaatsing van **geaccentueerde** en **niet-geaccentueerde** lettergrepen.

Om *lange* en *korte lettergrepen* te onderscheiden van *lange* en *korte klinkers*, worden de eerste aangeduid met de termen “**zwaar**” en “**licht**”. In het Samskr̥ta spreken we van “**guru**” en “**laghu**”.

We onderscheiden dus twee soorten lettergrepen:

1. Zware (lange) **guru** गुरु en
2. Lichte (korte) **laghu** लघु.

1. **Een lettergreep is zwaar (guru)** als zijn klank lang is of indien de klinker, alhoewel kort, gevolgd wordt (zelfs in een ander woord) door **twee of meer medeklinkers**.

Vb. PAŚYĀMI GRAMAU = पश्यामि ग्रामौ
● (5 zware lettergrepen)

2. Een lettergreep is licht (laghu) als de **klinker kort** is en **niet gevolgd** wordt door méér dan één medeklinker.

Vb. ATHA PACATI = अथ पचति
 (5 lichte lettergrepen)

NB. Anusvāra en Visarga worden **nooit gevolgd** door een **klinker** en een **lettergreep** die één van beiden bevat is **altijd zwaar**.

Vb. TATAH KUPAM GACCHATI = ततः कूपं गच्छति

B: Het klassieke Samskr̥ta kende een soort van **toonhoogte-accent**.

Eén lettergreep in een woord werd uitgesproken op een hogere toonhoogte (hetzelfde bestond in het Oud-Grieks).

In het **Grieks** werd dit “**toonhoogte-accent**” later een écht **klemtoon-accent**.

In ‘t Samskr̥ta verdween het toonhoogte-accent en werd vervangen door een regelmatig klemtoon-accent, dat evenwel niet overeenstemt met het originele toonhoogte-accent.

De plaats van het klemtoon-accent toont veel overeenkomst met het Latijn. Het belangrijkste verschil is, dat het accent een lettergreep verder terug kan schuiven. Het accent valt aldus op de **voorlaatste lettergreep** als deze **zwaar** is.

In het **andere geval** valt het accent op de **op twee na laatste lettergreep**, als deze **zwaar** is.

Indien beide (voorlaatste en op twee na laatste) **licht** zijn, valt het accent op de **vierde lettergreep** vanaf het einde (zelfs indien deze licht is!).

Vb.	<u>AGHĀTAH</u>	=	आघातः	=	voorlaatste (= zwaar)
	<u>ĀGHĀTĒNA</u>	=	आघातेन	=	voorlaatste (= zwaar)
	<u>ŚAKÚNTALĀ</u>	=	शकुन्तला	=	op twee na laatste (= zwaar)
	<u>KĀMAYATE</u>	=	कामयते	=	vierde laatste (= zwaar)
	<u>GĀMAYATI</u>	=	गमयति	=	vierde laatste (= licht)

In 't algemeen echter is er een **tendens** om alle **zware lettergrepen** een **iets sterker accent** te geven dan de lichte.

De sleutel tot het reciteren is dan ook op **alle zware lettergrepen** wat **nadruk** te leggen (en speciaal de **lange klinkers lang aan te houden**) en snel over de lichte lettergrepen te passeren...

IX : WAAROM DEVANĀGARĪ LEREN?

1. De belangrijkste reden om Devanāgarī te leren is dat de kennis van dit schrift ons toelaat **gebruik te maken van een Samskrta woordenboek**. Dit is belangrijk voor elke écht geïnteresseerde yoga-beoefenaar en dus zoveel te meer voor de yoga-leraar.
2. De kennis van dit schrift geeft ons dieper inzicht in de **Bija-mantra's** in de **ca-kra's**.
3. Het is eveneens de toegangsdeur tot het **Samskrta** als taal en tot het **Hindī**, de belangrijkste van de moderne Indische talen.
4. Bij een bezoek aan Noord-India, vooral aan de staat **Uttar-Pradesh** (met **Rishikesh!**), is het een belangrijk hulpmiddel, aangezien de meeste opschriften, wegwijzers, enz. eenzijdig in het Devanāgarī gesteld zijn.
5. Deze kennis laat ons toe tenminste iets te ontsluiten van de Samskrta verzen die in sommige boeken (Indische uitgaven) zonder transcriptie of Engelse vertaling, eenzijdig in Devanāgarī weergegeven worden.

NB. Het alfabet verwerven vergt tijd en ... oefening.

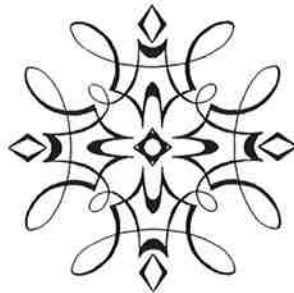
Regelmatige lees- en schrijfoefeningen zijn de beste leermethode. Zeer geschikt is bijvoorbeeld een uitgave als de "**Bhagavad Gītā zoals ze is**" van Prabhupāda, of "**Science of Yoga**" van Taimni (Engelse uitgave)...

Veel succes!

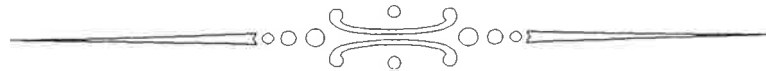

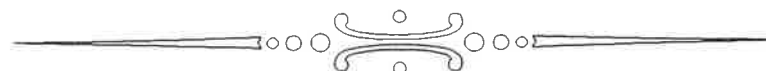
1. **Schriftelijke Cursus Hindī** - uitgegeven door het Hindī-Directorate (New Delhi)
2. **Sanskrit** - Michael Coulson - Teach Yourself Books (Hodder & Stoughton)
3. **Universal Self Hindi Teacher** - Pandit Gopesh Kumar Ojha (The Universal Book & Stationary Co)
4. **Teach Yourself Hindi** - Teach Yourself Books (Hodder & Stoughton)
5. **Learn Sanskrit in 30 Days** - K. Srinivasachari (Balaji Publications - Madras)
6. **Learn Hindi in 30 Days** - K. Srinivasachari (Balaji Publications - Madras)
7. **Sanskrit-English Dictionary** - Sir Monier Monier-Williams (Motilal Banarsidass Publishers - Delhi)
8. **The Practical Sanskrit-English Dictionary** - Vaman Shivram Apte (Motilal Banarsidass Publishers - Delhi)
9. **A Practical Hindi-English Dictionary** - Mahendra Chaturvedi & Dr. B. N. Tiwari (National Publishing House - Delhi)

INHOUDSOPGAVE

1. WAT IS DEVANĀGARĪ ?	2
2. ALFABETISCH OF LETTERGREEPSCHRIFT ?	3
3. DE UITSPRAAK	3
4. DE TRANSCRIPTIE	4
5. HET ALFABET EN DE SCHRIJFWIJZE	4
a. De Klinkers	4
b. De Klinkertekens	5
c. De Medeklinkers	8
d. De Anusvāra	9
e. De Visarga	10
f. De Leestekens	10
g. De Cijfers	11
6. GEcombineerde medeklinkers	12
7. ALGEMENE EN BIJZONDERE REGELS VOOR COMBINATIES	13
1. De eerste letter heeft een “a”-stam	13
2. De eerste letter heeft geen “a”-stam	13
3. Speciale gevallen	13
4. De letter “य” (ya)	14
5. Het gebruik van de letter “R”	14
6. Dubbele medeklinkers	16
7. Nog enkele uitzonderlijke combinaties	17
8. HET ACCENT	17
9. WAAROM DEVANĀGARĪ LEREN	19
GERAADPLeEGDE LITERATUUR	20

Bijlage I

Het Sanskrietschrift

I: HET SANSKRIETSCHRIFT - *Devanāgarī*

Saṃskṛta-schrift is absoluut fonetisch.
Hetzelfde symbool staat altijd voor dezelfde klank!

Saṃskṛta spreekt men exact uit zoals het geschreven wordt en het wordt exact geschreven zoals men het uitspreekt...

Het Devanāgarī-schrift wordt geschreven van *links naar rechts*, op dezelfde wijze als de woorden in ons Latijns alfabet. Ook de meeste van de individuele karakters worden van links naar rechts geschreven en van boven naar onder. De horizontale hoofdlijn boven elke Saṃskṛta-lettergreep is gewoonlijk de laatste lijn die men aanbrengt, met uitzondering van die letters die nog een apart deel boven deze lijn hebben (bv. ई).

Sommige letters zoals : ज त ल hebben lijnen die van rechts naar links geschreven worden (het deel vóór de verticale stam).

De allereerste, belangrijke stap is het leren van het Saṃskṛta alfabet en het leren lezen en schrijven van de karakters.

Daarnaast is het even nuttig tegelijkertijd de internationale transcriptie eigen te maken.

Om de herkenning van de medeklinkers te vergemakkelijken tonen we hierna de unieke trekken (lijnen) die hen identificeren in zwart, naast de universele horizontale en soms verticale delen die bij elke letter horen.

II: MEDEKLINKERS - Identificatielijnen

Keelklanken
(Guttural-Gutturaal)

क ख ग घ ङ

Verhemelteklinken
(Palatal-Palataal)

च छ ज झ ञ

Retroflexklanken
(Cerebral-Cerebraal)

ट ठ ड ढ ण

Tandklanken
(Dental-Dentaal)

त थ द ध न

Lipklanken
(Labial-Labiaal)

प फ ब भ म

Halfklinkers
(Semivowels-
Half-klinkers)

य र ल व

Sisklanken
(Sibilants-Sibilanten)
+ Aspiraat

श ष स ह

III: DE KLINKERS

1	2	3	4	5	6	7	8
a	ā	i	ī	u	ū	r	r̄
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ
9	10	11	12	13	14	15	16
l	ī	e	ai	o	au	h	m
लृ	लृ	ए	ऐ	ओ	औ	:	अं

IV: DE CIJFERS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
१	२	३	४	५	६	७	८	९	०

V: DE MEDEKLINKERS

KA क	KHA ख	GA ग	GHA घ	NA ङ
CA च	CHA छ	JA ज	JHA झ	ÑA ञ
TA ट	THA ठ	DA ड	ḌHA ढ	NA ण
TA त	THA थ	DA द	DHA ध	NA न
PA प	PHA फ	BA ब	BHA भ	MA म
YA य	RA र	LA ल	VA व	
ŚA श	ṢA ष	SA स		
HA ह				
KṢA क्ष				
ZA ज	FA फ़	R(d) ड़	R(d)H ढ़	CHA ख

- ① Guttural
- ② Palatal
- ③ Cerebral
- ④ Dental
- ⑤ Labial

VI: WIJZIGEN VAN KLINKER

LETTER		MET KLINKER
क्	K	K zonder klinker
क	KA	K met korte klinker Ḍ
का	KĀ	K met lange klinker Ā (AA)
कि	KI	K met korte klinker Ḍ
की	KĪ	K met lange klinker Ī (IE)
कु	KU	K met korte klinker Ṫ (OE)
कू	KŪ	K met lange klinker Ū (ŌĒ)
कृ	KṚ	K met korte klinker Ṛ (R[I])
के	KE	K met lange klinker Ē (EE) (E is altijd lang!)
कै	KAI	K met lange klinker ĀĪ (AAJ)
को	KO	K met lange klinker Ō (OO) (O is altijd lang!)
कौ	KAU	K met klinker AU (OU - zoals in vrOUw)
कं	KAM	K met klinker (A)Ṁ (anusvāra - Frans "non")
कः	KAḤ	K met klinker (A)Ḥ (visarga)

VII: UITSPRAAK BIJ BENADERING

DE KLINKERS

- A zoals in 'kat'
- Ā zoals in 'water'
- I zoals in 'lid'
- Ī zoals in 'bieden'
- U(OE) zoals in 'moet' - korte 'oe'-klank
- Ū(OE) zoals in 'moeder' - lange 'oe'-klank
- R(RI) zoals in 'nutricia' - met kortrollende 'r' en lichtjes doffe 'i' - Zuid-India: 'oe'
- Ṛ(RIE) zoals vorige, maar de klank verlengd!
- E zoals in 'eten' - **altijd lang**
- AI zoals in 'traject' of in 'faience' - midden tussen 'balalaika' en 'haai'
- O zoals in 'rood' - **altijd lang**
- AU zoals in 'koud' of in 'rauw'
- M staat voor alle nasaleringen zoals het Franse 'non' - erg vage regel!
- H zoals in 'pech' - alleen op 't einde van een woord! Herhaal klinker 'pe(c)h(e)'

DE MEDEKLINKERS

- K zoals in 'kat'
- KH zoals in 'khan' of in 'eekhoren' of in 'blokhut'
- G zoals in 'garçon' of in 'to give'
- GH zoals in 't Engelse 'ghost' of in 'raghouse'
- N zoals in 'ring' of in 'rang' of in 'klank'

C	zoals in 'cha-cha-cha' - uitspreken 'tsja-tsjja-tsjja' of 'tcha-tcha-tcha'
CH	zoals in 't Engelse 'pinchhitter' of in 'churchhill'
J	zoals in 'jazz' - uitspreken 'djazz'
JH	aangeblazen vorm van 'dja'
Ñ	zoals in 'punch' - uitspreken als 'pundj'
T	zoals in 't Engels 'train' of in 'try' - tong verder naar achter tegen verhemelte
TH	zoals in 't Engels 'anthill' - tong verder naar achter tegen verhemelte
D	zoals in 't Engels 'day' of in 'deed'
DH	zoals in 't Engels 'redhaired'
N	zoals in 't Engels 'none'
T	zoals in 'tijd'
TH	zoals in 'thuis' of in 'zachttheid'
D	zoals in 'dank'
DH	zoals in 'adhesie' of in 'badhuis' of in 'sandhi'
N	zoals in 'naam'
P	zoals in 'papier'
PH	zoals in 't Engelse 'uphill'
B	zoals in 'boter'
BH	zoals in 'clubhuis' of in 'svarabhaktivocaal' (= Nederlands!)
M	zoals in 'matroos'
Y	zoals in 'japon' of in 'yoga'
R	zoals in 'raad'
L	zoals in 'lachen'
V	zoals in 'vader' maar achter medeklinker zoals in 'water' - tussen 'v' en 'w'!
Ś	zoals in 'shop' - meer naar achter tegen hard verhemelte = palataal
Ş	zoals in 'shilling' - meer naar voor tegen verhemelte = cerebraal
S	zoals in 'smoes'

- H** zoals in 'hemel'
- Z** zoals in 'zomer'
- F** zoals in 'familie'
- R(d)** zoals in 't Engels 'worry' - de 'r' rolt slechts één maal...
- R(d)H** zoals voorgaande maar aangeblazen
- CH** zoals in 'Mechelen' - zoals de Arabieren!

SAMENGESTELDE MEDEKLINKERS

Note: Every consonant, as it's written in the original alphabet, contains the vowel sound अ. Note also that most of the consonants end in a vertical bar ।.

For example: ख ग घ च ज त थ ध न etc.

The vertical bar । could be said to represent the vowel sound अ

When a word ends in a consonant, i.e. when there is no vowel following the final consonant, the absence or stopping of अ - ordinarily included with every consonant, is indicated by the symbol: (ँ) following the consonant.

examples: भगवत् कमलम् योगिन् तेजस्

If the stroke were not present these words would be pronounced with a final अ:

भगवत कमलम योगिन तेजस

This stroke is known as विराम. It can also be used in the middle of a word to show a conjunct consonant, or the absence of a vowel between 2 consonants.

examples: शान्त not pronounced शानत because the अ included in the न has been eliminated by writing न्

But the practical way of representing this is by eliminating the vertical stroke which represents अ, writing only न् and joining it to the following त

which gives us न्त The word is then properly written शान्त

If the vowel sound इ (ि) were heard after the त, it must be written

शान्ति not शानति

In other words, the members of a compound consonant cannot be separated, either in pronunciation or in written form.

*To make the recognition of compound consonants easier,
study their unique identifying strokes given on page 3.
These are often the forms seen in compounds.*

There are a number of different ways to form compound consonants:

I a. When the first member of the compound has a final vertical stroke, eliminate it and add on the second member. Example: न्त = न्त
as in the word शान्त

I b. Optional form of I a. In some cases of I, the first member of the compound minus its vertical stroke can optionally be placed above the second.

Example: ज्ञ = ज्ञ According to I a. this may also be written ज्ञ
As in the word रञ्ज / रञ्ज

II When the first member of a compound has no vertical stroke:

First member above. Example: ड्ग = ङ्ग as in the word गङ्गा

III When the first member of a compound has a central vertical stroke:

First member above. Example: क्ल = क्ल (or क्ल) as in the word क्लेश

IV When the second member of the compound fits inside the first member:

Example: त्न = त्न as in the word रत्न Optional form as in I a. त्न

V When elements of both are fused into a new character:

Example: द्य = द्य as in the word विद्या

VI Special letters which are compounds: क्ष = क्ष ज्ञ = ज्ञ

VII Special Abbreviations: र as the second member of a compound is represented as the stroke ळ as in the word प्रभु

र as the first member of a compound is represented as the stroke ळ placed above the second member of the compound. Example: र्म = र्म as in the word कर्म
2nd member includes following vowel stroke eg. कर्ता

श् as the first member of a compound is sometimes represented as the stroke श्व placed above the second member of the compound. Example: श्व = श्व or श्व
as in the word अश्व / optionally अश्व

Common Consonant Combinations

Many consonants require a preceding syllable to make pronunciation possible. For pronunciation, place the letter अ before each compound. Go through this section while listening to the accompanying section on Cassette 1. Also, it's helpful to approach the breaking up of compounds as a game of recognition. See if you can visually break apart the strokes of different letters.

Remember! The 1st member of a compound is either to the left or on top. The 2nd is either to the right or on the bottom. The 1st member has lost its अ. The 2nd retains its अ.

You do not have to learn all compound consonants before moving on. You can use the following pages as a reference chart, for looking up compounds as they show up in future lessons.

Guttural first member

क्क = क्क / कक	क्त = क्त / कत	क्य = क्य	क्र = क्र / क्र
	कल = क्ल / कल	क्व = क्व	कष = कष
ख्य = ख्य			
गद = गद	गध = गध	गन = गन / ग्न	ग्य = ग्य
ग्र = ग्र	गल = गल		
घ्य = घ्य	घ्र = घ्र		
ङ्क = ङ्क **	ङ्ख = ङ्ख	ङ्ग = ङ्ग	ङ्घ = ङ्घ

Palatal first member

चच = च्च / च्य	चछ = च्छ	च्य = च्य	
छ्र = छ्र			
ज्ज = ज्ञ / ज्ञ	ज्झ = ज्ञ	ज्झ = ज्ञ	ज्य = ज्य
	ज्र = ज्र	ज्व = ज्व	
ञ्च = ञ्च / ञ्च	ञ्छ = ञ्छ	ञ्ज = ञ्ज **	

Cerebral first member

ट्ट = ट्ट	ट्य = ट्य	ट्र = ट्र	ट्व = ट्व	ट्स = ट्स
ड्य = ड्य	ड्र = ड्र	ड्व = ड्व		
ढ्य = ढ्य	ढ्र = ढ्र	ढ्व = ढ्व		
ण्ट = ण्ट	ण्ठ = ण्ठ	ण्ड = ण्ड	ण्ढ = ण्ढ	ण्य = ण्य
ण्ण = ण्ण **				गङ्गा / गंगा

** Nasal also seen as anusvāra, or dot, above previous letter, eg.

Dental first member

त्क = त्क	त्त = त्त	त्थ = त्थ	त्न = त्त / त्त	त्प = त्त
त्म = त्त	त्य = त्त	त्र = त्र	त्व = त्त / त्त	त्स = त्त
थ्य = थ्य				
द्ग = द्ग	द्द = द्द	द्ध = द्द	द्ब = द्द	द्भ = द्द
	द्म = द्म	द्य = द्द	द्र = द्द	द्व = द्द
ध्य = ध्य	ध्र = ध्र	ध्व = ध्व		
न्त = न्त	न्थ = न्थ	न्द = न्द	न्ध = न्ध	न्न = न्त / न्त
न्य = न्य	न्र = न्र	न्व = न्व	न्स = न्स	

Labial first member

प्त = प्त / प्त	पन = प्त	प्य = प्य	प्र = प्र	प्ल = प्ल
	प्स = प्स			
फ्य = फ्य	फ्र = फ्र			
ब्द = ब्द	ब्र = ब्र			
भ्य = भ्य	भ्र = भ्र			
म्न = म्त	म्प = म्त	म्ब = म्ब	म्भ = म्भ	
म्य = म्य	म्र = म्र	म्ल = म्ल	म्व = म्व	

Semi-vowel 1st member

य्य = य्य

र् may immediately precede any other consonant of the Sanskrit alphabet,

eg. कर् खर् गर् घर्

ल्क = ल्क	ल्प = ल्प	ल्य = ल्य	ल्ल = ल्ल
व्य = व्य	व्र = व्र		

Sibilant first member

श्च = श्च /श्च	श्न = श्न	श्म = श्म	श्य = श्य
श्र = श्र	शल = श्ल	श्व = श्व	
ष्क = ष्क	ष्ट = ष्ट	ष्ठ = ष्ठ	ष्ण = ष्ण
ष्प = ष्प	ष्म = ष्म	ष्य = ष्य	
स्क = स्क	स्त = स्त	स्थ = स्थ	सन = स्र / स्न
स्प = स्प	स्फ = स्फ	स्म = स्म	स्य = स्य
सर = स्र	स्व = स्व/स्र	स्स = स्स	

Aspirate first member

हण = ह्न	हन = ह्न	हम = ह्म	ह्य = ह्य
हर = ह्र	हल = ह्ल	हव = ह्व	

3 Consonant Compounds

क्ष्ण = क्ष्ण	क्ष्म = क्ष्म	क्ष्व = क्ष्व	
ग्भ्य = ग्भ्य	ङ्ग्य = ङ्ग्य		
चछ्र = च्छ्र	चछ्व = च्छ्व	ञ्च्य = ञ्च्य	
ड्भ्य = ड्भ्य	ण्ठ्य = ण्ठ्य		
त्त्व = त्त्व	त्म्य = त्म्य	त्र्य = त्र्य	
द्ध्य = द्ध्य	द्भ्य = द्भ्य	द्र्य = द्र्य	
न्त्य = न्त्य	न्त्र = न्त्र	न्त्व = न्त्व	न्द्य = न्द्य
न्ध्य = न्ध्य			
म्प्य = म्प्य	म्ब्य = म्ब्य		
र्क्य = र्क्य	र्ध्व = र्ध्व		
ष्ट्य = ष्ट्य	ष्ट्व = ष्ट्व	सत्य = स्त्य	सत्र = स्र

Writing Exercises

I. Write all the letters of the alphabet, using the models on page 8.

II. Identify and locate similar letters in the alphabet boxes below on pages 5, 6 and 7.

III. Using page 2, write all the

1) guttural letters

4) dental letters

2) palatal letters

5) labial letters

3) cerebral letters

6) guttural-palatal letters

7) guttural-labial letters

IV. a) Write all the hard letters.

b) Write all the soft letters, including all the vowels.

V. a) Read all the examples on pages 12, 13 and 14; write each vowel

in combination with 5 consonants. Example: आ - का चा टा ता पा

b) Read all the examples on pages 15, 16 and 17; write the consonants क त थ य स
in combination with *all* the vowels.

VI. Review the rules of combining compound consonants on pages 20 and 21.

VII Using the respective sections (Guttural 1st member etc.) on pages 22, 23, and 24 as a key, identify the elements of each compound consonant and write and pronounce each of the following words:

Words containing a compound with a Guttural 1st member

भक्त devoted

पक्व cooked

अग्निः fire

पङ्कः mud

क्रमः sequence

ख्यातिः identity

ग्लान tired

गङ्गा Ganges

क्लेशः affliction

क्षीरः milk

अग्रम् point

Words containing a compound with a Palatal 1st member

गच्छ go

रज्जुः rope

वज्र hard

रञ्जकः painter

उच्यते it is said

ज्ञानम् knowledge

पञ्च five

Words containing a compound with a Cerebral 1st member

अट्ट high

कण्ठः throat

अण्डः egg

Words containing a compound with a Dental 1st member

चित्तम्	mind	त्यागः	renunciation	बुद्ध	enlightened	मध्य	middle
रत्नम्	jewel	अत्र	here	पद्मम्	lotus	शान्तिः	peace
आत्मन्	self	त्वम्	you	मुद्रा	gesture	आनन्दः	bliss
अन्नम् food							

Words containing a compound with a Labial 1st member

सुप्त	asleep	प्लुत	submerged	अम्बा	mother
प्रभुः	lord	शब्दम्	word	भ्रमरः	bee

Words containing a compound with a Guttural 1st member

कर्मन्	action	अल्प	small	व्योमन्	sky
वल्कः	bark	फुल्ल	blossomed	व्रतः	vow

Words containing a compound with a Sibilant 1st member

आश्चर्य	amazing	श्रुतिः	listening	अष्ट	eight	अस्ति	it is
रश्मिः	ray	श्लोकः	verse	तिष्ठ	stay!	स्थानम्	place
श्याम	black	अश्वः	horse	उष्ण	warm	स्नानम्	bath

Words containing a compound with a Aspirate 1st member

वह्नि	fire	बाह्य	external	हादः	delight
ब्रह्मन्	Brahman	ह्रस्व	short	ह्वय	call !

Words containing a compound of 3 consonants

तीक्ष्ण	pungent	तत्त्वम्	reality	मन्त्रम्	mantra	दृष्ट्वा	having seen
सूक्ष्म	subtle	आत्म्य	personal	सान्ध्या	twilight	शास्त्रम्	scripture
कण्ठ्य	guttural	दन्त्य	dental	ऊर्ध्व	rising		

WRITING PRACTICE

अ अ

आ आ

इ इ

ई ई

उ उ

ऊ ऊ

ऋ ऋ

ॠ ॠ

ऌ ऌ

ए

ऐ

ओ

औ

अं

अः

Blank handwriting practice lines consisting of a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line.

क क

ख ख

ग ग

घ घ

ङ ङ

च च

छ छ

ज ज

झ झ

ब ब

ट ट

ठ ठ

ड ड

ढ ढ

ण ण

त त

थ थ

द द

ध ध

न न

प प

फ फ

ब ब

भ भ

म म

Blank handwriting practice lines consisting of four horizontal lines (top, middle-dotted, bottom, and baseline) for independent practice.

य य

र र

ल ल

व व

श श

ष ष

स स

ह ह

Blank handwriting lines for practice.

Bijlage II

Het Sanskrietschrift:

Oefeningen

BIJLAGE 2 : HET SANSKRITSCHRIFT - OEFENINGEN

1. LEESOEFFENINGEN

KEELKLANKEN

क घ ग ङ ख ग ङ क घ ख ग ङ क

VERHEMELTEKLANKEN

च ञ झ ज छ ञ ज च झ छ ज च ञ

RETROFLEXKLANKEN

ट ण ठ ढ ड ठ ढ ट ड ठ ढ ड ट

TANDKLANKEN

त न थ ध द न द थ त ध द ण ध

LIPKLANKEN

म प भ ब फ म भ फ प ब म ब भ

HALFKLINKERS

य ल व र ल र व य व र य ल य

SISKLANKEN + ASPIRAAT + 50ste LETTER

श ह स ष क्ष स ष ह क्ष श ह ष क्ष

2. SCHRIJFOEFENINGEN

A. Zet om in Devanāgarī

KA	TA	RA	PHA	HA	GA	SA	NA
MA	JA	LA	JHA	KṢA	BA	ŚA	YA
GHA	THA	DA	JHA	KHA	CA	BHA	NA
CHA	ÑA	BHA	VA	ḌA	ṬA	ḤA	ṢA

B. Zet om in ons schrift

अ	थ	व	म	क	घ	ध	प
फ	र	ल	क	ख	च	झ	स
ज	ब	ष	ह	श	न	ग	ण
ज	ट	ढ	ञ	ठ	ड	ई	ऊ

C. Zet de woorden om in ons schrift

पप
नोर
वूदू
पनम
कमेर
पेनारी
बोदेग
मलग
कनद
योग
चचच
मिलानो
रोम
तोलेदो
मुनि
बरकूद
पिरमीदे
माया
कोरोन
औरोर
अमेरिक

.गरूद
विराम
महाभूत
शरीर
विवेक
वेद
वायु
वरुण
शिवोहँ
समाधि
धारणा
भोग
आरती
देवता
गुरु
इतिहास
कुतीर
नारायण
परमहँस
पुरुष
राजयोग

D. En nu wat moeilijker!

Madhura		Layayoga	
Abhāva		Aguṇa	
Ajapā		Amūrta	
Niyama		Prasāda	
Kevala		Kīrtana	
Vāsudeva		Sabhā	
Līlāmayī		Jīvakoti	
Ahamkāra		Devaloka	
Āratī		Dhanurāsana	
Pranava		Samādhi	
Devatā		Kaliyuga	
Hetūpanaya		Māyāvāda	
Sudhāmaṇī		Suśīlā	
Vīrācāra		Yatamāna	
Śalabhāsana		Sādhana	
Dhāranā		Bhāgavāta	
Aruṇā		Lalitā	
Paramahaṃsa		Puruṣa	
Recaka		Pūraka	
Itihāsa		Devatā	
Mahārājā		Avaroha	
Avatāra		Khecarīmudra	
Prāṇāyāma		Prāṇidhāna	
Śivohaṃ		Śarīra	
Hṛdaya-dhauti		Hathayoga	
Nirāvaraṇa		Laghimā	
Yoga Niketana Śākhā			

तं शिष्यमिच्छन्ति ।

आचार्य इव शिष्यो मां पृच्छति ।

अहमिव सून्यमरण्यम् ।

जलमिव सुखम् ।

वि स्मित इव पश्यति ।

F. ZET VOLGENDE ZINNEN OM IN DEVANĀGART

Ramaṇīyāni vanāni śobhanam jalam ca paśyāmi.
(Ik zie aangename wouden en glinsterend water).

Bāla kiṃ vadasi.
(Wat zeg je, kind?)

Vayasya, tat kiṃ śocasi.
(Waarom dan, vriend, treur je?)

Laṇḍram gacchāmi nṛpasya darśanāya.
(Ik ga naar Londen om de koning te zien).

Sarvam atimātram doṣāya.
(Al wat overbodig is wordt berispelijk (laakbaar)).

Bijlage III

Het Sanskrietschrift:

Oplossingen

BIJLAGE 3 : HET SANSKRIETSCHRIFT - OEFENINGEN

1. LEESOEFFENINGEN

KEELKLANKEN

क घ ग ङ ख ग ङ क घ ख ग ङ क

VERHEMELTEKLANKEN

च ञ झ ज छ ञ ज च झ छ ज च ञ

RETROFLEXKLANKEN

ट ण ठ ढ ड ठ ढ ट ड ठ ढ ड ट

TANDKLANKEN

त न थ ध द न द थ त ध द ण ध

LIPKLANKEN

म प भ ब फ म भ फ प ब म ब भ

HALFKLINKERS

य ल व र ल र व य व र य ल य

SISKLANKEN + ASPIRAAT + 50ste LETTER

श ह स ष क्ष स ष ह क्ष श ह ष क्ष

2. SCHRIJFOEFENINGEN

A. Zet om in Devanāgarī

KA	TA	RA	PHA	HA	GA	SA	ŃA
क	त	र	फ	ह	ग	स	ड
MA	JA	LA	JHA	KṢA	BA	ŚA	YA
म	ज	ल	झ	क्ष	ब	श	य
GHA	THA	DA	JHA	KHA	CA	BHA	ṄA
घ	थ	द	झ	ख	च	भ	ण
CHA	ÑA	BHA	VA	ḌA	ṬA	H(A)	ṢA
छ	ञ	भ	व	ड	ट	:	ष

B. Zet om in ons schrift

अ	थ	व	म	क	घ	ध	प
a,A	tha	va	ma	ka	gha	dha	pa
फ	र	ल	क	ख	च	झ	स
pha	ra	la	ka	kha	ca	jha	sa
ज	ब	ष	ह	श	न	ग	ण
ja	ba	ṣa	ha	śa	na	ga	ṇa
ज	ट	ढ	ञ	ठ	ड	ई	ऊ
ja	ṭa	ḍha	ña	ṭha	ḍa	ī	ū

C. Zet de woorden om in ons schrift

पप	PAPA	गरूद	GARŪDA
नोर	NORA	विराम	VIRĀMA
वूदू	VOEDOE	महाभूत	MAHĀBHŪTA
पनम	PANAMA	शरीर	SHARĪRA
कमेर	KAMERA	विवेक	VIVEKA
पेनारी	PENARIE	वेद	VEDA
बोदेग	BODEGA	वायु	VĀYU
मलग	MALAGA	वरुण	VARUṆA
कनद	KANADA	शिवोहं	ŚIVOHAM
योग	YOGA	समाधि	SAMĀDHI
चचच	CHACHACHA	धारणा	DHĀRANĀ
मिलानो	MILANO	भोग	BHOGA
रोम	ROMA	आरती	ĀRATĪ
तोलेदो	TOLEDO	देवता	DEVATĀ
मुनि	MUNI	गुरु	GURU
बरकूद	BARAKUDA	इतिहास	ITIHĀSA
पिरमीदे	PIRAMIDE	कुतीर	KUTĪR
माया	MĀYĀ	नारायण	NĀRĀYAṆA
कोरोन	KORONA	परमहंस	PARAMAHAMSA
औरोर	AURORA	पुरुष	PURUṢA
अमेरिक	AMERIKA	राजयोग	RĀJAYOGA

D. En nu wat moeilijker!

Madhura	मधुर	Layayoga	लययोग
Abhāva	अभाव	Aguṇa	अगुण
Ajapā	अजपा	Amūrta	अमूर्त
Niyama	नियम	Prasāda	प्रसाद
Kevala	केवल	Kīrtana	कीर्तन
Vāsudeva	वासुदेव	Sabhā	सभा
Līlāmayī	लीलामयी	Jīvakoti	जीवकोति
Ahaṁkāra	अहंकार	Devaloka	देवलोक
Āratī	आरती	Dhanurāsana	धनुरासन
Praṇava	प्रणव	Samādhi	समाधि
Devatā	देवता	Kaliyuga	कलियुग
Hetūpanaya	हेतूपनय	Māyāvāda	मायावाद
Sudhāmaṇī	सुधामणी	Suśīlā	सुशीला
Virācāra	वीराचार	Yatamāna	यतमान
Śalabhāsana	शलभासन	Sādhana	साधन
Dhāranā	धारना	Bhāgavata	भागवत
Aruṇā	अरुणा	Lalitā	ललिता
Paramahaṁsa	परमहंस	Puruṣa	पुरुष

Recaka	रेचक	Pūraka	पूरक
Itihāsa	इतिहास	Devatā	देवता
Mahārājā	महाराजा	Avaroha	अवरोह
Avatāra	अवतार	Khecarīmudrā	खेचरीमुद्रा
Prāṇāyāma	प्राणायाम	Prāṇidhāna	प्रणिधान
Śivohaṃ	शिवोहं	Śarīra	शरीर
Hṛdaya-dhauti	हृदयधौति	Haṭhayoga	हठयोग
Nirāvaraṇa	निरावरण	Laghimā	लघिमा
Yoga Niketana Śākhā		योग निकेतन शाखा	

E. ZET VOLGENDE ZINNEN OM NAAR DE INTERNATIONALE
STANDAARDTRANSCRIPTIE

तं शिष्यमिच्छन्ति ।

Taṃ śiṣyam icchanti.
(Zij willen deze leerling).

आचार्य इव शिष्यो मां पृच्छति ।

Ācārya iva śiṣyo māṃpṛcchati.
(De leerling ondervraagt me zoals een leraar).

अहमिव शून्यमरण्यम् ।

Aham iva śūnyam araṇyam.
(Het woud is zo verlaten (leeg) als ik).

जलमिव सुखम् ।

Jalam iva sukham.
(Geluk is lijk water).

विस्मित इव पश्यति ।

Vismita iva paśyati.
(Hij kijkt als verwonderd).

F. ZET VOLGENDE ZINNEN OM IN DEVANĀGARĪ

b1z. 45

Ramaṇīyāni vanāni śobhanaṃ jalaṃ ca paśyāmi.
(Ik zie aangename wouden en glinsterend water).

रमणीयानि वनानि शोभनं जलं च पश्यामि ।

Bāla kiṃ vadasi.
(Wat zeg je, kind?)

बाल किं वदसि ।

Vayasya, tat kiṃ śocasi.
(Waarom dan, vriend, treur je?)

वयस्य तत्किं शोचसि ।

b1z. 71

Laṇḍraṃ gacchāmi nṛpasya darśanāya.
(Ik ga naar Londen om de koning te zien).

लण्ड्रं गच्छामि नृपस्य दर्शनाय ।

Sarvam atimātraṃ doṣāya.
(Al wat overbodig is wordt berispelijk (laakbaar)).

सर्वमतिमात्रं दोषाय ।

OEFENING

रमान	ramāna	रामन	rāmana
रामचरक	rāmacaraka	राज जनक	rāja janaka
रामायण	rāmāyaṇa	महाभारत	mahābhārata
परमरीबा	paramarībo	रोम	roma
प्राग्	prāg (Praag)	भारत	bhārata
भागवत	bhāgavata	पुराण	purāṇa
भावन	bhāvana	देवनागरी	devanāgarī
इतिहास	itihāsa	जपमाला	japamālā
वासुदेव	vāsudeva	योगासन	yogāsana
उमादेवी	umādevī	ऋषि	ṛṣi (Rishi)

ŚRĪ YOGĒŚWARĀNANDA - YOGA MAHĀVIDYĀLAYA vzw

**YOGA-ACADEMIE
MECHELEN**

Directeur : Ātma Muni (Lucien Mertens)
Otterstraat 7 - 2800 Mechelen - Belgium
☎ 015 339 379 - Gsm: 0486 539 559

E-mail: atma.muni@telenet.be

Website: www.yoganiketan.be

